

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

MANS
MIĘDZYNARODOWA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
W ŁOMŻY

MIĘDZYNARODOWA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W ŁOMŻY

**III Міжнародна
науково-практична
онлайн-конференція**

**«Соціокомунікаційна наука
в парадигмі смислових
трансформацій:
суспільні виклики, тренди
освіти
і професійної діяльності»**

**ЗБІРНИК
МАТЕРІАЛІВ**

19 травня 2023 року

III Міжнародна науково-практична онлайн-конференція
«Соціокомунікаційна наука в парадигмі смислових трансформацій:
суспільні виклики, тренди освіти і професійної діяльності»

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

**Кафедра мовної підготовки та соціальних комунікацій
(м. Ірпінь, Україна)**

**МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК В ЛОМЖІ
(м. Ломжа, Республіка Польща)**

**ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ
(м. Бидгощ, Республіка Польща)**

**ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ У КАТОВИЦАХ
(м. Катовице, РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)**

Department of Enterprise Management

ЗАГРЕБСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(м. Загреб, Хорватія)

KATOWICE BUSINESS UNIVERSITY

Faculty of Management, Poland

(м. Катовице, Республіка Польща)

OPOLE UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Department of Corporate Management, E-business and Electronic Economy

(м. Ополе, Республіка Польща)

СІЛЕЗЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(Республіка Польща)

МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ІНФОРМАТИКИ

(м. Київ, Україна)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції

**«Соціокомунікаційна наука
в парадигмі смислових трансформацій:
суспільні виклики, тренди освіти
і професійної діяльності»**

19 травня 2023 року

III Міжнародна науково-практична онлайн-конференція
«Соціокомунікаційна наука в парадигмі смислових трансформацій:
суспільні виклики, тренди освіти і професійної діяльності»

УДК 811.161.2:316.7(06)
ББК 81.2(Укр)я431
У 45

Розглянуто і схвалено на засіданні вченої ради факультету соціально-гуманітарних технологій та менеджменту Державного податкового університету (протокол № 14 від 08.06.2023 року)

Редакційна колегія:

Зикун Наталія Іванівна, декан факультету соціально-гуманітарних технологій та менеджменту, доктор наук із соціальних комунікацій, професор; **Шарлович Зоя Павлівна**, кандидат педагогічних наук, ад'юнкт Міжнародної Академії Прикладних наук в Ломжі (Польща); **Гиріна Тетяна Сергіївна**, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент, професор, завідувач кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій; **Калита Олена Петрівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій; **Зайцева Інна Веніамінівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій; **Павлова Алла Казимирівна**, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій.

У 45 Соціокомунікаційна наука в парадигмі смислових трансформацій: суспільні виклики, тренди освіти і професійної діяльності [Електронне видання] : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (м. Ірпінь, 19 травня 2023р.) / За загальною редакцією д. н. соц. ком. Наталії Зикун, к. п. н. Зої Шарлович, д. н. соц. ком. Тетяни Гиріної. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. 284 с. PDF-формат; мережеве видання; інституційний депозитарій.

Збірник містить матеріали III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, що відбулася 19 травня 2023 р. на базі кафедри мовної підготовки і соціальних комунікацій факультету соціально-гуманітарних технологій та менеджменту Державного податкового університету. Публікації відображають напрями та результати наукових досліджень, присвячених таким актуальним питанням: соціальні комунікації в парадигмі глобальних комунікаційних систем, безпековий вимір інноваційних процесів у теорії і практиці журналістики, вплив інформаційної політики держави на формування і розвиток digital-середовища в сфері медіа, рекламної діяльності та зв'язків з громадськістю, соціокультурні аспекти редакторсько-видавничої справи в контексті трансформації медіасектору в умовах війни, економічна журналістика в структурі соціальних комунікацій у новій геополітичній парадигмі, мова медіа в соціокультурному просторі, лінгвокультурологічні та соціокомунікативні аспекти в мовознавстві, медійний та інші види дискурсів у соціо- та психолінгвістичному вимірі інформаційного фронту, тенденції й сучасні тренди підготовки кадрів для сфери соціальних комунікацій за викликів військового часу.

Видання розраховане на широке коло читачів, які цікавляться окресленою проблематикою.

За повноту та достовірність викладених фактів і положень відповідальність несуть автори публікацій.

УДК 811.161.2:316.7(06)
ББК 81.2(Укр)я431
© Державний податковий університет, 2023

Панель 8. Питання культури мови у професійній комунікації

Skydan Maryna

Postgraduate student KhNPU

THE MAIN QUALITATIVE COMMUNICATIVE ATTRIBUTES OF SPEECH CULTURE AS AN ASPECT OF PROFESSIONAL COMPETENCE..... 210

Бабенко Тетяна

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ..... 214

Бацуровська Ілона

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ІНЖЕНЕРА-ЕЛЕКТРИКА..... 218

Замрозевич-Шадріна Світлана

ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ ПЕДАГОГА..... 223

Іщенко Руслан

РОЛЬ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ЗНАНЬ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ФІЗИКИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ..... 226

Науменко Ліана

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ЗМІ..... 229

Тернавська Тетяна

Данилко Оксана

ОРГАНІЗАЦІЯ ШКОЛИ ГАРАНТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЯК ЗАСОБУ ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ..... 233

Панель 9. Медійний та інші види дискурсів у соціо- та психолінгвістичному вимірі інформаційного фронту

Єна Аліна

КОМУНІКАТИВНІ ПСИХОЛОГІЧНІ БАР'ЄРИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ..... 237

Катеринич Петро

ЦИФРОВИЙ ЕСКАПІЗМ: СТІМІНГОВА ПОВЕДІНКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ У ЧАС ВІЙНИ..... 241

Мазур Олена

Мазур Олександра

СМИСЛОВІ ВИКЛИКИ ХУДОЖНЬО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ..... 244

Чернявська Людмила

МЕДІАКРИТИКА В УМОВАХ ВІЙНИ..... 248

Панель 10. Тенденції й сучасні тренди підготовки кадрів для сфери соціальних комунікацій за викликів військового часу

Годованюк Альона,

Гончарук Каріна

КРЕАТИВНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ..... 250

Гриценко Андрій

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ..... 254

Клясен Наталія

РОЛЬ СОЦІОКОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ..... 261

Тетяна Тернавська,
кандидат педагогічних наук, доцент, Льотна академія
Національного авіаційного університету

Оксана Данилко,
кандидат педагогічних наук, доцент, Льотна академія
Національного авіаційного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ ШКОЛИ ГАРАНТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЯК ЗАСОБУ ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Постановка проблеми. Упродовж активного та звитяжного становлення, розвитку та функціонування вищої освіти за останні роки відбулася стрімка еволюція організації процесу, моніторингу та забезпечення якості вищої освіти. Максимально пропрацьовано нормативно-правове забезпечення процесу вищої освіти на державному рівні відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, Постанов та розпоряджень Кабінету Міністрів України, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, створення та організації ефективної комунікації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти із закладами вищої освіти тощо.

Задля ефективної реалізації освітнього процесу у самому закладі вищої освіти має бути створений та організований певний осередок, який забезпечить продуктивну комунікацію, моніторинг та взаємодію, між усіма учасниками освітнього процесу: гарантом освітньої програми, групи забезпечення освітньої програми, адміністрацією закладу вищої освіти, здобувачами закладу вищої освіти, науково-педагогічним/педагогічним складом та стейкхолдерами.

Школа гаранта покликана стати добровільним некомерційним об'єднанням стейкхолдерів освітніх програм, які зацікавлені у: розробці, вивченні та дотриманні прав, обов'язків, вимог та формуванні цілей і програмних результатів навчання при формуванні й функціонуванні освітніх програм; формуванні та підготовці ліцензійних й акредитаційних справ; якісному проходженні ліцензування та акредитації; забезпеченні ефективної комунікації стейкхолдерів у забезпеченні якості освітнього процесу закладу вищої освіти.

Аналіз досліджень і публікацій. Нормативно та організаційно школа гаранта має керуватися Законами України «Про освіту» [1], «Про вищу освіту»[2], Стандартами та рекомендаціями щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, Постановами та розпорядженнями Кабінету Міністрів України, Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. №1187 зі змінами [3], наказами Міністерства освіти

і науки України стосовно вищої освіти та іншими законодавчими й нормативними актами, нормативно-правовими документами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі – НАЗЯВО), внутрішніми положеннями закладу вищої освіти, зокрема: про заклад вищої освіти, про гаранта освітньої програми, про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, про структурний підрозділ який забезпечує моніторинг якості вищої освіти, наказами і розпорядженнями керівника закладу вищої освіти та іншими документами внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти тощо. Комунікативна стратегія Міністерства освіти і науки України на 2023-2030 регламентує комунікативне підґрунтя та організацію освітнього процесу на рівні існуючих інформаційно-комунікативних засобів забезпечення освітнього процесу; характеризує рівень відповідності комунікативної компетентності науково-педагогічного працівника щодо забезпечення кожного освітнього компоненту освітньої програми[4].

Формулювання цілей тез: проаналізувати доцільність організації школи гаранта освітньої програми як засобу ефективної комунікації у забезпеченні якості вищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для організації ефективної комунікації усіх учасників освітнього процесу у діяльності закладу вищої освіти школа гаранта освітньої програми має керуватися принципами добровільності, рівноправності його членів, самоврядування, відкритості, прозорості та публічності діяльності, академічної доброчесності, академічної свободи, органічного зв'язку науково-дослідної роботи з освітнім процесом, відсутності майнового інтересу його членів.

Ефективна комунікація або спілкування задіяних осіб у школі гаранта визначається як процес багатостороннього продуктивного обміну інформацією, почуттями, думками, міркуваннями, враженнями, загалом повідомленнями результатом якого є взаєморозуміння щодо основних напрямків у забезпеченні якості освітнього процесу та реалізації освітніх компонентів освітньо-професійної /освітньо-наукової програми.

Задля ефективної комунікації саме гарант освітньої програми має володіти високим рівнем комунікативної компетентності, яка розуміється як здатність встановлювати та підтримувати необхідні контакти з іншими людьми, узгоджена із системою внутрішніх ресурсів гаранта, необхідних для побудови ефективної комунікації в певному колі ситуацій міжособистісної взаємодії із усіма стейкхолдерами. Комунікативна компетентність передбачає такий рівень взаємодії з оточуючими, який дозволяє особистості в межах своїх здібностей і соціального статусу успішно функціонувати в суспільстві, закладі вищої освіти, колективі, а також наявність життєвого досвіду, ерудиції, наукових знань тощо.

Складовими комунікативної компетентності виступають компетентності: комунікабельність, володіння змістовною інформацією та уміння оперувати нею, здатність до партнерської взаємодії та досягнення взаєморозуміння, запобігання та уникнення конфліктних ситуацій тощо.

Комунікативна компетентність гаранта освітньої програми як науково-педагогічного працівника передбачає задоволення у потребі спілкування усіх учасників освітнього процесу, конструювання авторитету та об'єктивного уявлення про професіонала, м'який та ефективний науково-педагогічний вплив на здобувачів освіти та колег, розбудова професійних стосунків та ефективної взаємодії між учасниками освітнього процесу, демонстрація взаємоповаги.

Ефективна комунікація передбачає інформаційно-комунікативний обмін, який відбувається в результаті здійснення комунікативного процесу – обміну інформацією між двома і більше особами, метою якого є забезпечення розуміння предметного змісту [5].

В Основах стандартизації інформаційно-комунікаційних компетентностей у системі освіти України визначено, що інформаційно-комунікаційна компетентність є результатом різнобічних здатностей людини і має такі складові: здатності й уміння: здобувати інформацію з різних джерел у зрозумілому вигляді; працювати з різними відомостями; критично оцінювати відомості; використовувати у професійній діяльності інформаційно-комунікаційні технології; знання: особливостей інформаційних потоків у своїй галузі; основ ергономіки й інформаційної безпеки; функціональних можливостей інформаційно-комунікативних технологій; конкретні навички з використання комп'ютерної техніки та інших гаджетів; ставлення особистості до застосування інформаційно-комунікативних технологій для відповідальної соціальної взаємодії й поведінки [5].

Основними завданнями функціонування та організації роботи школи гаранта освітньої програми є допомога та консультативна підтримка щодо формування, наповнення змісту та реалізації освітньої програми у відповідності до потреб ринку праці, програм міжнародної академічної мобільності, рекомендацій/вказівок/вимог/постанов/наказів Міністерства освіти і науки, Кабінету міністрів України, НАЗЯВО тощо. Важливим також є супровід реалізації освітньої програми з метою контролю якості підготовки здобувачів вищої освіти.

Обговорення та визначення цілей програмних результатів навчання на відповідність стандарту вищої освіти, Національної рамки кваліфікації, реалізації політики і Стратегії закладу вищої освіти та можливості запровадження освітньої програми; презентація аналізу тенденцій ринку праці та відмінностей/подібностей освітньої програми у порівнянні з вітчизняними/зарубіжними аналогами освітніх програм – все це може стати предметом обговорення на засіданнях членів групи забезпечення освітньої програми, вебінарах, організованих закладом вищої освіти та НАЗЯВО, круглих столах та міні-конференціях стейкхолдерів освітнього процесу тощо. Розробка рекомендацій щодо формування, оновлення та перегляду цілей освітньої програми з урахуванням вищезазначеного та потреб стейкхолдерів стане ефективним підґрунтям у комунікації та організації членів школи гаранта, у

підготовці та проходженні процедур ліцензування й акредитації освітньої програми.

Отже, завдяки налагодженій діяльності школи гаранта освітньої програми як засобу ефективної комунікації у забезпеченні якості вищої освіти, створюються оптимальні умови для ефективної взаємодії усіх стейкхолдерів освітнього процесу, а саме: досягнення бажаних освітніх результатів здобувачами вищої освіти шляхом формування бази для самореалізації у професії, яка цікавить, та можливість будувати кар'єру, бути конкурентоспроможним; організаційно вибудовувати ефективність науково-педагогічних працівників у вигляді внутрішньої та зовнішньої колаборації з українськими та зарубіжними колегами, що є запорукою гідної оплати праці та формування інтелектуально мобільного науково-педагогічного складу та сильної академічної аудиторії; пріоритетність для роботодавців у співпраці з закладами вищої освіти як інвестиція у фахівців із ґрунтовними теоретичними та практичними професійними компетентностями.

Список використаних джерел:

1. Pro osvitu: Zakon Ukrainy [On education: Law of Ukraine]. Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR) - Bulletin of the VerkhovnaRada (VVR) (2017, No. 38-39). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> [in Ukrainian].

2. Pro vyshchu osvitu: Zakon Ukrainy. Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonvid 01.07.2014 № 1556-VII. [On higher education: Law of Ukraine. VerkhovnaRada of Ukraine. Law dated 01.07.2014 No. 1556-VII] Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR) - Bulletin of the VerkhovnaRada (VVR) (2014, August 01) Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> [in Ukrainian].

3. Litsenziini umovy provadzhennia osvitnoi diialnosti: zatverdzheno postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30 hrudnia 2015 r. № 1187 (v redaktsii postanovy Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 24 bereznia 2021 r. № 365) [Licensing conditions for conducting educational activities: approved by Resolution No. 1187 of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated December 30, 2015 (as amended by Resolution No. 365 of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated, 2021)] (2021, March 24) Retrieved from https://diit.edu.ua/upload/files/shares/9_Documents/licensing/litsenzionnyye_usloviy_a.pdf [in Ukrainian].

4. Komunikatyvna stratehiia Ministerstva osvity i nauky Ukrainy na 2023-2030 roky: zatv. Nakazom Ministerstva osvity i nauky Ukrainy 20 hrudnia 2022 roku №115 [Communication strategy of the Ministry of Education and Science of Ukraine for 2023-2030: approved. by order of the Ministry of Education and Science of Ukraine on December 20, 2022 No. 1151] (2022, December 20).Osvita UA - Education of the UA.Retrieved from <https://osvita.ua/doc/files/news/880/88086/63ad9dd886b96643384896.pdf> [in Ukrainian].

5. Chudesa A.M. (202) Information and digital competence of the teacher. [Informatsiino-tsyfrova kompetentnist pedahoha] Genesium - Henezium. Retrieved from <https://genezum.org/library/informaciyno-cyfrova-kompetentnist-pedagoga> [in Ukrainian].